

## POSTANOWIENIE

29 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 29 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa M.A.

przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 1 kwietnia 2025 r., I AGa 120/24,

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda, tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty;**

**3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie na rzecz kuratora pozwanego - radcy prawnej M.S. kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie pozwanego w postępowaniu kasacyjnym oraz 15,60 (piętnaście sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu wydatków.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 kwietnia 2025 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 28 czerwca 2024 r. zasądzającego od pozwanego na rzecz powoda kwotę 185.530,99 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 20 sierpnia 2014 r.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, pozwany wskazał przyczynę kasacyjną określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Z art. 398<sup>1</sup> § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, niepubl.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie

decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 października 2015 r., III CSK 198/15, niepubl.; z 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, niepubl.; z 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, niepubl.; z 27 października 2016 r., III CSK 217/16, niepubl.; z 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.; z 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, niepubl.; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, niepubl.; z 5 października 2018 r., V CSK 168/18, niepubl.).

Skarżący nie wykazał, by zaskarżony wyrok był dotknięty tego rodzaju nieprawidłowościami. Argumentował, że wyrok nie odpowiada prawu, został wydany na podstawie twierdzeń strony powodowej, popartych dowodami o wątpliwej wiarygodności, oba wyroki Sądów są zaprzeczeniem porządku prawnego, a Sądy wydały rozstrzygnięcia korzystając ze swojej niezawisłości drastycznie krzywdząc pozwanego. Zarzucił, że akta sprawy wskazują na nadużycia zarówno ze strony powoda, jak i Sądów obu instancji i podstawowym błędem Sądów obu instancji była niewłaściwa kwalifikacja umowy stanowiącej podstawę sporu. Zdaniem skarżącego skarga jest zatem oczywista ze względu na to, że występują liczne rozbieżności w orzecznictwie w zakresie kwalifikacji umowy jako umowy o dzieło czy też umowy o roboty budowlane i dotychczas nie zostało dokonane ściśle rozgraniczenie tego rodzaju umów, zaś kanwa sprawy stanowi możliwość jego przeprowadzenia, a ponadto wystąpiła sytuacja, w której naruszenie przepisów spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Zgodnie z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego, wymaganie określone w art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest tożsame z określonym w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., co oznacza, że skarżący powinien odrębnie przytoczyć podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie i odrębnie uzasadnić wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nawet jeżeli argumentacja prawna może się w pewnym zakresie pokrywać (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156; z 5 czerwca 2001 r. IV CZ 45/01, OSNC 2001, Nr 10, poz. 157; z 10 stycznia 2003 r. VCZ 189/02, niepubl.; z 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.; z 11

kwietnia 2018 r., V CSK 547/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 567/17, niepubl.). Uzasadnienie oczywistej zasadności skargi nie może więc poprzestawać na prostym odwołaniu do naruszeń prawa wskazanych w podstawach kasacyjnych. Uzasadnienia przyczyn kasacyjnych, kwalifikujących przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie może doszukiwać się w uzasadnieniu podstaw, niezależnie od tego, że chodzi w tym wypadku o zupełnie odmienne metody argumentowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2020 r., II CSK 432/19, niepubl., z 15 grudnia 2006 r., III CZ 93/06; nie publ. i z 18 kwietnia 2012 r., I CSK 520/11, niepubl.). Ponadto o wystąpieniu przyczyny kasacyjnej z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. nie może przekonywać istnienie rozbieżności w orzecznictwie. Prezentowane przez skarżącego stanowisko jest wewnętrznie sprzeczne, jeżeli bowiem dany przepis budzi poważne wątpliwości, które są źródłem rozbieżności w orzecznictwie lub w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne, od którego wyjaśnienia zależy prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy, to ewentualny błąd orzeczniczy popełniony w tym zakresie przez sąd drugiej instancji nie może mieć tym samym charakteru oczywistego i podstawowego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2016 r., I CSK 477/15, nie publ. i z dnia 19 kwietnia 2018 r., akt I CSK 707/17, nie publ.).

Wystąpienie w sprawie przyczyn kasacyjnych z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. nie zostało samodzielnie umotywowane przez skarżącego. Zgodnie zaś z jednolitym stanowiskiem Sądu Najwyższego powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie,

że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por.m.in. postanowienia z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepubl.; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, niepubl.; z 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, niepubl.; z 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, niepubl.; z 3 sierpnia 2017 r., IV CSK 85/17, niepubl.; z 7 grudnia 2017 r., I CSK 499/17, niepubl.; z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17, niepubl.).

Wniosek pozwanego nie czyni zadość wskazanym wymaganiom. Przedstawiona w jego uzasadnieniu argumentacja nie przekonuje również o wystąpieniu przyczyny kasacyjnej z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący zarzucił w petitum skargi kasacyjnej naruszenie art. 224 § 1 k.p.c. polegające na przyjęciu, iż Sąd I instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w stopniu, który pozwalał na zamknięcie rozprawy i wyrokowanie; art. 385 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i oddalenie apelacji w całości z uwagi na przyjęcie, że jest ona bezzasadna oraz art. 98 § 1 k.p.c. przez niewłaściwe rozdzielenie kosztów postępowania, tj. uznanie, że sprawę winien przegrać pozwany i zasądzenie od niego na rzecz powoda kosztów postępowania. Ponadto podniósł zarzut naruszenia art. 647<sup>1</sup> § 5 k.c. przez jego zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że w sprawie znajdują zastosowanie przepisy dotyczące umowy o roboty budowlane i uznanie, że zachodzi solidarna odpowiedzialność inwestora i wykonawcy i ostatecznie oddalenie apelacji w całości. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odwołuje się do powyższych zarzutów ani nie zawiera wyводу, z którego wynikałoby, że zarzucane naruszenia miały charakter oczywisty.

Warto ponadto zauważyć, że skarżący nie zarzucał w apelacji naruszenia art. 224 § 1 k.p.c. ani nie składał wniosków dowodowych. Przeprowadzenie przez Sąd pierwszej instancji - w ocenie skarżącego - niepełnego czy niedostatecznego postępowania dowodowego nie może przy tym uzasadniać postawionego zarzutu. Zarzut naruszenia art. 385 k.p.c. co do zasady nie może stanowić samodzielnej podstawy służącej do formułowania zarzutów naruszenia przepisów postępowania i jako podstawa skargi wymaga konkretyzacji przez wskazanie przepisów postępowania, których naruszenie doprowadziło do bezzasadnego oddalenia apelacji, zamiast jej uwzględnienia. O wyjątku można by mówić jedynie wtedy, gdyby mimo uznania apelacji za zasadną Sąd drugiej instancji oddalił ją (zob. wyrok

Sądu Najwyższego z 11 marca 2025 r., II CSKP 1937/22, niepubl. i powołane w nim judykaty). Również wadliwe - zdaniem skarżącego - rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przez Sąd apelacyjny nie może skutecznie wypełniać podstawy kasacyjnej, skoro ma ono zawsze akcesoryjny charakter do orzeczenia o głównym przedmiocie postępowania i jego weryfikacja odbywa się w trybie art. 394<sup>2</sup> § 1<sup>1</sup> pkt 3 k.p.c., zaś przez Sąd Najwyższy - jedynie w przypadku uwzględnienia skargi kasacyjnej (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z 25 lipca 2023 r., III CZP 154/22, OSNC 2024, nr 2, poz. 14). Postawione zarzuty naruszenia prawa procesowego nie mogą zatem przekonywać o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Także w odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 647<sup>1</sup> § 5 k.c. skarżący nie wykazał oczywistego charakteru, zważywszy, że argumentację w tym zakresie ograniczył jedynie do twierdzenia o błędnym zakwalifikowaniu zawartej przez powoda umowy, co w świetle ujawnionych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywów nie jest w okolicznościach sprawy wystarczające by wnioskować, że dokonana w tym względzie przez Sąd Apelacyjny ocena jest wadliwa, zwłaszcza w stopniu oczywistym, jak tego wymaga art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.L.)

[SOP]